

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

**Підручник
інтегрованого курсу
для 2 класу**
закладів загальної середньої
освіти

навчальна книга®
Богдан

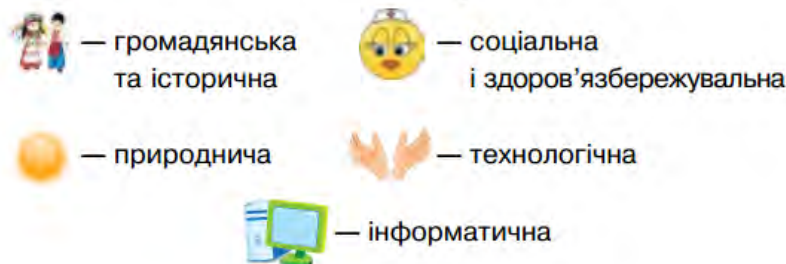
www.bohdan-books.com www.bohdan-digital.com

- **Змістове наповнення підручника реалізує природничу, громадянську та історичну, соціальну та здоров'язбережувальну, технологічну та інформатичну галузі нового Державного стандарту початкової освіти, відповідає типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О.Я. Савченко.**

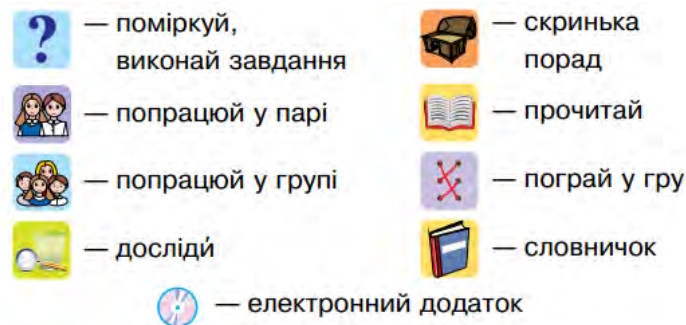
Успішне навчання за підручником забезпечать:

- * чітка структуризація навчального матеріалу та апарат орієнтування;
- * ретельно продумана система завдань і запитань;
- * дослідницький підхід;
- * достатня кількість ілюстрацій, малюнків, фотографій та схем;
- * завдання для роботи в парах, групах;
- * наявність достатньої кількості ігрових завдань.

ОСВІТНІ ГАЛУЗІ

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

ЧАСТИНА 1

Зміст

ВСТУП	4	МІЙ ДІМ — ЗЕМЛЯ	31
МОЯ ШКОЛА	5	Планета Земля	32
У школі	6	Земля — планета, на	
Права та обов'язки		якій я живу	32
школярів	6	Чому буває день і ніч	34
Безпека у школі	8	Чому бувають пори року	36
Шляхи виходу учнів зі		Інопланетянин	37
школи у разі виникнення		Інформаційні процеси	38
надзвичайних ситуацій	10	Я пізнаю природу	40
Блокнот-планер	11	Що таке явища природи	40
Інформація. Дії		Як відбувається колообіг	
з інформацією	12	води в природі	42
Що вивчає інформатика.		Чому буває вітер	44
Правила поведінки		Човник	45
в комп'ютерному класі	12	Комп'ютерні пристрої	
Мій клас	14	для виконання дій	
Спільнота класу	14	з інформацією	46
Культура спілкування	16	Історія створення	
Шкільні традиції	18	комп'ютера	46
Підставка для шкільного		Я спостерігаю за погодою	48
приладдя	19	Погода та її складові	48
Інформація та повідомлення	20	Ракета	49
Мікрорайон школи	22	Як вимірювати	
Дорога до школи	22	температуру	50
Безпека на дорозі.		Я передбачають погоду	52
Дорожня розмітка	24	Види сучасних комп'ютерів	54
Перехід дороги на		Підсумовуємо разом	56
регульованому і		ОСІНЬ	57
нерегульованому перехресті ...	26	Осінні явища у неживій	
Доміно «Дорожні знаки»	27	та живій природі	58
Як ми сприймаємо		Осінні явища в неживій	
інформацію. Інформація		природі	58
правдива і неправдива	28	Осінні явища в житті	
Підсумовуємо разом	30	рослин	60
		Осіnnий пейзаж	61
		Плоди і насіння рослин	62

Комп'ютер та інші пристрої		Використання	
для роботи з інформацією	64	комп'ютерних пристроїв	
Осінні турботи тварин		для навчання	100
і людей	66	Як уберегтися від хвороб ...	102
Як тварини готуються		Здоров'я і хвороби	102
до зими	66	Інфекційні захворювання ...	104
Осінь — грибна пора	69	Загартовування	106
Осінні турботи в містах		Виноград у вазі	107
і селах рідного краю	71	Об'єкт. Властивості	
Пакетик для насіння	73	об'єкта	108
Комп'ютерна миша.		Об'єкти навколишнього	
Увімкнення та вимкнення		світу	108
комп'ютера	74	Мої звички	110
Мої герої	76	Корисні та шкідливі звички ...	110
День захисника України	76	Розпорядок дня школяра	112
Ми пам'ятаємо наших		Порядок і дисципліна	114
героїв	77	Моя вулиця	115
Зайдімо в музей	79	Властивості об'єктів	116
Букет герою	81	Підсумовуємо разом	118
Клавіатура. Основні		ЗИМА	119
клавіші керування роботою		Зимові явища у неживій	
комп'ютера. Зміна мовних		та живій природі	120
режимів	82	Ознаки зими в неживій	
Підсумовуємо разом	84	природі	120
МОЄ ЗДОРОВ'Я	85	Рослини взимку	122
Здорове тіло	86	Гілочка в інеї	123
Я росту і розвиваюсь	86	Тварини взимку	124
Моя гігієна	88	Значення властивостей	126
Фізичні вправи і здоров'я	90	Турбота людей про	
Собачка	91	тварин узимку	128
Безпека персональних		Праця людей узимку	130
даних	92	Правила безпечної	
Харчування і здоров'я	94	поведінки взимку	131
Моє харчування	94	Сніговичок	133
Як правильно доглядати за		Інформаційні об'єкти	134
порожниною рота	96	Підсумовуємо разом	136
Як поводитися за столом	98	Перевіряю свої знання	137
Сервірування стола	99	Джерела запозичення	141
		Відгадки	141

ЧАСТИНА 2

Зміст

ВСТУП.....	4	МОЯ БЕЗПЕКА	41
МОЯ СІМ'Я.		Безпечне довкілля	42
ДОБРОБУТ ЛЮДИНИ	5	Безпечні та небезпечні ситуації.....	42
Сім'я, родина	6	Безпечна поведінка вдома.....	44
Мій родовід.....	6	Користування телевізором, сучасними гаджетами.....	47
Сімейні турботи.....	8	Пожежна машина (аплікація).....	49
Традиції моєї сім'ї.....	10	Інструмент Прямокутник графічного редактора Scratch.....	50
Складання серветки.....	11	Підсумуємо разом.....	52
Комп'ютерні програми.		У СВІТІ РУКОТВОРНИХ ТІЛ	53
Меню та інструменти	12	Рукотворні тіла	54
Що таке комп'ютерна програма.....	12	Рукотворні об'єкти та матеріали.....	54
Мій добробут	14	Властивості та використання штучних матеріалів.....	56
Потреби людини.....	14	Підйомний кран.....	57
Звідки беруться гроші.....	16	Інструмент Овал графічного редактора Scratch.....	58
Навчання і життєвий успіх.....	18	Найважливіші винаходи людства	60
Бутерброд.....	19	Освоєння і добування вогню.....	60
Меню комп'ютерної програми.....	20	Інтернет.....	62
Підсумуємо разом.....	22	Реклама та рішення людини.....	64
МІЙ ВІДПОЧИНОК	23	Ажурні витинанки.....	65
Навчання і відпочинок	24	Створення малюнків у графічному редакторі Scratch.....	66
Організація навчання і відпочинку в школі та вдома.....	24	Підсумуємо разом.....	68
Смаки і захоплення.....	26	ВЕСНА	69
Життєрадісність і здоров'я.....	27	Весняні явища в неживій природі	70
Літачок.....	29	Ознаки весни.....	70
Програми створення малюнків.....	30	Весняні місяці.....	70
Мої друзі	32		
Я і мої друзі.....	32		
Що може заважати дружбі.....	33		
Будь ввічливим!.....	35		
Браслет для друга (подруги).....	37		
Графічний редактор середовища Scratch.....	38		
Підсумуємо разом.....	40		

Ознаки весни в житті рослин.....	71	Взаємозв'язки України з іншими країнами.....	103
Тварини навесні.....	74	Внесок українців у світові досягнення.....	104
Пташка (оригамі).....	75	Пришивання гудзика.....	105
Інструмент Текст графічного редактора Scratch. Розфарбовування малюнків.....	76	Поняття команди та виконавця.....	106
Весняні турботи людей	78	Підсумуємо разом.....	108
Праця людей навесні у містах і селах.....	78	ЛІТО	109
Весняні свята.....	79	Літні явища в неживій та живій природі	110
Поведінка на природі навесні.....	80	Ознаки літа в неживій природі.....	110
Великодня писанка.....	81	Рослини влітку.....	112
Створення інформаційних моделей. Змінення готових моделей	82	Тварини влітку.....	114
Поняття моделі.....	82	Фортеця.....	115
Підсумуємо разом.....	84	Поняття алгоритму.....	116
МОЯ КРАЇНА — УКРАЇНА	85	Відпочинок влітку	118
Моя батьківщина	86	Літні державні свята.....	118
Україна — європейська країна. Символи держави.....	86	Мрії про літо.....	119
Мої громадянські права та обов'язки як члена суспільства.....	88	Безпечна поведінка на відпочинку.....	121
Славені українці.....	90	У природі все пов'язано.....	123
«Півник» (свищик).....	91	Бджілка на лузі.....	125
Інформаційна модель.....	92	Складання алгоритмів.....	126
Громадські місця	94	Орнамент.....	126
Які бувають громадські місця?.....	94	Люби і бережи природу	128
Я у бібліотеці.....	95	Природа і людина.....	128
Я у театрі.....	96	Червона книга України.....	130
Пальчиковий театр.....	97	Букет квітів.....	133
Моделювання — як спосіб пізнання.....	98	Алгоритми у твоєму житті.....	134
Україна у світі	100	Підсумуємо разом.....	136
Різноманітність людей у світі. Країни світу.....	100	Перевіряю свої знання	137
		Джерела запозичення.....	141
		Відгадки.....	141

- На вступному уроці з курсу «Я досліджую світ» запропоновано запитання та завдання, які спонукають учнів до обміну враженнями від перших літніх канікул та інформацією, про яку дізналися влітку, а також до обговорення того, про що хотіли б ще дізнатися.

Вступ

? Як ти провів (провела) свої перші літні канікули? Про що дізнався (дізналася)?

Я дізнався, що найповільніші істоти на нашій планеті — равлики. Вони так помалу рухаються, що за одну хвилину долають відстань, яка дорівнює приблизно 6 сантиметрів.

А я дізналася, чому не можна поливати рослини, коли на них падає сонячне проміння. Виявляється, коли пече сонце, крапельки води на листочках збирають його промені, немов збільшувальні скельця. Від цього рослина може отримати опіки.

Обговоріть, у яких мальовничих куточках України ви побували. Поділіться своїми враженнями.

? Де ти мрієш іще побувати? Про що хочеш дізнатися?

- Підручник структуровано за розділами, кожен з яких складається з 2-3 тематичних тижнів. Розділ починається ілюстрованою вкладкою, за якою учні можуть дізнатись про матеріал, що вивчатиметься, а також виконують дослідження та завдання, запропоновані на наступних сторінках підручника.
- На вкладці вказано назву розділу та освітні галузі, які інтегруються під час вивчення даного розділу. Для зручності в орієнтуванні сторінки кожного розділу виділено плашками різного кольору.

Назва розділу

Освітні галузі

Кольорова
плашка

Із цього розділу ми дізнаємося про права і обов'язки школярів, спільноту класу та шкільні традиції.

А також — що вивчає інформатика, які надзвичайні ситуації можливі у школі та як уникнути небезпеки на шляху до школи.

- Ретельно дібраний матеріал сприяє особистісному розвитку учнів, формуванню соціальної, громадянської компетентностей у ставленні до природи, суспільства і самого себе. В основі розкриття кожної теми лежить дослідницький підхід.

? Розглянь зображення Сонячної системи на с. 31. Прочитай назви планет. Визнач, яка за порядком від Сонця планета Земля.

Наталочко, чи знаєш ти, яку форму має Земля?

Так, я бачила фото нашої планети, зроблене з космосу.

32

Уявіть себе інопланетянами, які прилетіли на планету Земля. Розкажіть про свої враження.

Дмитрику, а ти знаєш, що таке глобус і для чого він призначений?

Щоб люди краще зрозуміли, який вигляд має наша планета, вчені винайшли модель Землі — глобус.

Обговоріть, чим глобус подібний до планети Земля і чим від неї відрізняється.

Глобус — рухома модель Землі; зменшене у багато разів зображення земної кулі.

На глобусі голубим кольором позначено океани, моря та інші водойми, жовто-коричневим і зеленим — ділянки суші, на якій є гори та рівнини.

Проведіть дослід і переконайтеся, що глобус обертається навколо своєї осі — металічного стержня. Знайдіть на глобусі Україну.

33

Проведіть дослід.

Візьміть ліхтарик — це буде уявна модель Сонця. Посвітіть ліхтариком на глобус. Чи весь глобус потрапив під струмінь світла? Що, на вашу думку, панує на освітленій частині глобуса — день чи ніч? А на затемненій частині? Повільно оберніть глобус навколо осі. Що спостерігаєте?

34

Проведіть дослід.

Дослід 1. Надуйте повітряну кульку й обережно покладіть її у посудину з теплою водою. Що помітили? Чому кулька збільшилася в розмірах?

Дослід 2. Покладіть ту саму кульку в посудину з холодною водою. Що помітили? Чому кулька зменшилась у розмірах?

Поміркуйте, що відбувається з повітрям:

1 група — при нагріванні; 2 група — при охолодженні.

44

Дослідження

- Тренувальні, ігрові та ситуативні завдання тісно пов'язані з реальним життям школярів, заохочують їх до пізнання довкілля.

? Відгадай загадки. Які явища природи тут названо?

- Голі поля, мокне земля, дощ поливає. Коли це буває?
- Сонце пече, липа цвіте, жито достигає. Коли це буває?

Явища природи, які відбуваються в певні пори року, називають **сезонними**.

✗ Позмагайтесь, хто наведе більше прикладів сезонних явищ у природі.

Як передбачають погоду

? Звідки твоя родина дізнається, якою буде погода? Визнач у кожному зображеному випадку джерело та приймач інформації.

Щодня люди слухають прогноз погоди по радіо й телебаченню, проглядають на смартфоні чи планшеті на сайті «Погода» за допомогою мережі Інтернет. Що ж таке прогноз погоди? Про що в ньому повідомляють?

Поміркуйте, кому і для чого потрібні передбачення погоди.

Наталочка і Дмитрик разом з однокласниками та вчителькою побували на екскурсії на метеорологічній станції. Про що запитували діти? А що запитали б ви у працівника станції?

Метеорологічна станція — установа для проведення спостережень за погодою.

? Розшифруй складений Дмитриком і Наталочкою текст про ознаки осені в неживій природі.

Сонце восени піднімається на небосхилі ↓, ніж улітку. З кожним днем стає ↓. днів значно менше.

Усе частіше сірі темні застилають небо. Йдуть затяжні . Часто дмуть холодні .

Ранками довго клубочаться , на поверхні ґрунту з'являються перші . Температура води у водоймах ↓. Дні стають усе —, а ночі —. Випадає перший .

За поданою таблицею розкажіть, як розповсюджуються плоди і насіння рослин. Висловіть припущення, чому саме так.

Вітром	Тваринами	Самими рослинами
 клен	 калина	 квасоля
 кульбаба	 будяк	 мак

Знайдіть у додаткових джерелах інформацію про поширення плодів і насіння ліщини, горобини, лопуха.

Плоди з насінням можуть поширюватися на великі відстані самими рослинами та завдяки вітру, тваринам, людям.

Поміркуй, хто з дітей зібрав зображення плодів і насіння культурних рослин, а хто — дикорослих. Обґрунтуй свою думку.

Порівняйте (на дотик і за формою, забарвленням, смаком, запахом, кількістю насінин) плоди:

1 група — горіха і яблуні; 2 група — сливи і соняшника; 3 група — ліщини і винограду.

За допомогою яких органів чуття ви провели дослідження?

Визначте, хто з дітей підібрав зображення отруйних грибів, а хто — їстівних. Опишіть гриби. За якими ознаками їх можна розрізнити?

Сатанинський гриб

Несправжні опеньки

Бліда поганка

Білий гриб

Опеньки

Сироїжка

Позмагайтеся, хто розпізнає найбільше грибів. Один учень описує гриб або показує його зображення, інші — називають.

Збирай лише добре відомі гриби під наглядом дорослих.

Чому не можна топтати отруйні гриби?

Мухомор

Мухомор в червоній шапці, з обідком на білій лапці серед лісу красувався, усім грибам похвалявся: — Кожен грибник мене знає, та ніколи не зриває! Ви ж, їстівні, не дрімайте, свої шапинки ховайте!

Значення властивостей

Відгадай загадку. Про який об'єкт тут ідеться? Які його властивості названі в тексті загадки? Які ще властивості він має?

Біле, а не цукор,
м'яке, а не вата,
без ніг, а йде.

Розгляньте зображені об'єкти. Які властивості вони мають? Що в них спільне? Чим відрізняються?

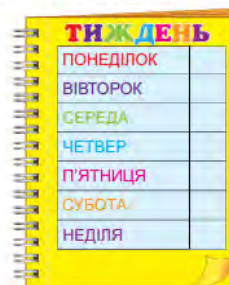

Для того, щоб відрізнити один об'єкт від інших, іноді потрібно не тільки назвати його, а й описати.

Спільні властивості допомагають об'єднувати об'єкти в групи. **Відмінні властивості** вирізняють об'єкт з-поміж інших.

Назви спільну властивість зображених об'єктів.

- Запропоновано завдання, спрямовані на формування практичних умінь, мотивування учнів до здорового способу життя і безпечної життєдіяльності.

Словник

Моя гігієна

Що таке особиста гігієна?

Охайні люди завжди викликають приязне ставлення до себе. З ними приємно спілкуватися, працювати, відпочивати.

Обговоріть, хто із зображених дітей викликає у вас симпатію. Чому?

Аби повсякчас виглядати акуратно, слід дотримуватися особистої гігієни.

Особиста гігієна — це піклування про чистоту тіла (шкіри, нігтів, волосся, порожнини рота), а також — одягу, взуття, житла.

За малюнками розкажи, які гігієнічні процедури виконує Наталочка. А як дотримуєшся особистої гігієни ти?

Досліди, звідки походить слово «гігієна».

Поміркуйте, чому потрібно стежити за чистотою та довжиною нігтів на руках і ногах.

Щотижня зрізай нігті на руках і двічі на місяць — на ногах.

Скринька порад

Фізичні вправи і здоров'я

Для чого людині потрібно якомога більше рухатися?

Щодня ти здійснюєш безліч різних рухів: ходиш, працюєш, граєшся, займаєшся спортом тощо.

Я кожен ранок починаю із зарядки.
Виконання вправ протягом
10–15 хвилин забезпечує мені добре
самопочуття на цілий день.

А я люблю рухливі ігри та забави.
Вони допомагають стати спритним,
витривалим, винахідливим.

Рух сприяє зміцненню здоров'я. Якщо людина мало рухається, вона стає млявою, слабкою, починає хворіти. Для зміцнення здоров'я необхідно виконувати фізичні вправи, займатися спортом.

Зверни увагу, як потрібно чистити зуби.

За поданими умовними знаками складіть правила захисту від інфекцій.

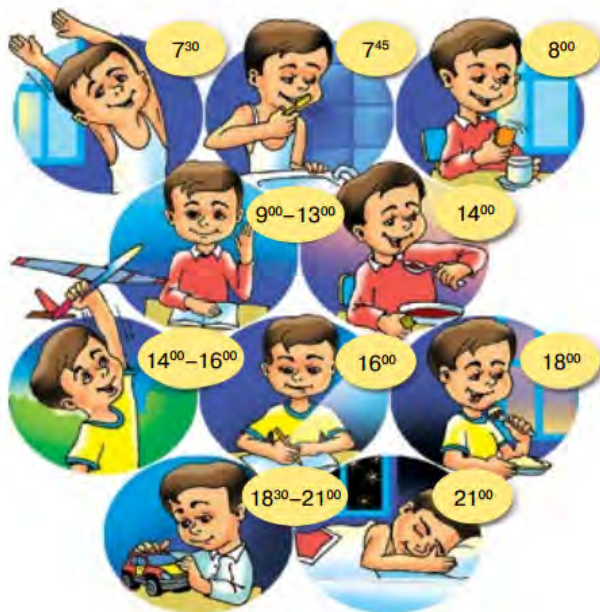

Розпорядок дня школяра

? Пригадай, що таке розпорядок (режим) дня. Чому важливо його дотримуватися?

Про своє здоров'я треба піклуватися постійно. Щоб не гаяти марно часу, свій день варто розпланувати, тобто скласти **розпорядок дня**. Потрібно передбачити час для всього: сну і навчання, відпочинку й занять спортом.

Обговоріть розпорядок дня Сергійка. А який у вас режим дня? Чи завжди вам вдається його дотримуватися?

Прочитайте правила, які необхідно враховувати, складаючи розпорядок дня. Обговоріть, чому це важливо.

Розглянь малюнок. Які лінії дорожньої розмітки тобі зрозумілі? Що вони означають? Чи доводилося тобі бачити таку розмітку у своєму місті (селі)?

Відшукайте на малюнку «острівця безпеки». Поміркуйте, для чого він призначений. Який це тип повідомлення за способом подання?

На «острівцях безпеки» пішоходи можуть зупинитися, щоб пропустити транспорт.

Проведіть гру «Пішохід на дорозі»:

1 група — зображає транспорт;

2 група — пішоходів.

Ведучий контролює дотримання правил дорожнього руху.

? Розглянь, як відпочивають діти взимку. Хто з них дбає про своє здоров'я?

? Прочитай і відгадай загадку. Яких правил безпеки слід дотримуватися, коли з даху звисають бурульки?

Під нашим дахом
морквина росте.
Сонце пригріє —
вона упаде.

За поданими малюнками складіть правила безпечної поведінки взимку.

Поміркуй, чому запускати петарди, феєрверки дітям заборонено.

Взимку гарно розважайся,
на небезпеку не наражайся.

Безпечна поведінка вдома

? Яких правил безпечної поведінки потрібно дотримуватися вдома?

Ти вже багато знаєш та вмієш, й інколи батьки залишають тебе вдома наодинці.

Ти граєш в улюблені ігри, читаєш книжку, дивишся телевізор. Раптом лунає телефонний дзвінок. Ти береш слухавку і чуєш незнайомий голос.

Дмитрику, що не можна розповідати незнайомцям?

Не називай незнайомцям своє ім'я, адресу, не розкажуй про склад сім'ї. У жодному разі не повідомляй, що дорослих немає вдома.

? Що ти робитимеш, коли зломисники обманом чи лестощами намагатимуться проникнути у твою домівку?

Легкозаймистий — той, що легко загоряється.

Обговоріть причини виникнення пожеж за поданими малюнками.

Якщо сталася пожежа, викликай службу порятунку за телефоном 101.

Твої дії до приїзду пожежників

Дія 1. Якщо пожежа невелика, можна спробувати загасити її, заливши водою чи накинувши ковдру.

Дія 2. Якщо вогонь відразу не загас, потрібно вибігти з помешкання і покликати дорослих.

- Підручник містить матеріал, спрямований на виховання толерантності, формування навичок взаємодії у сім'ї, школі, колективі; вироблення в учнів умінь приймати рішення щодо власної поведінки у різноманітних життєвих ситуаціях.

Сімейні турботи

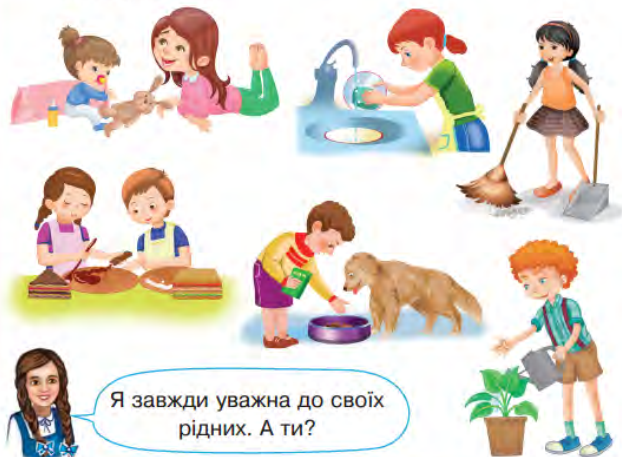

Які турботи можуть бути у сім'ї?

У житті кожної сім'ї є чимало турбот. Це прибирання житла, прання білизни, купівля речей і продуктів, приготування їжі. Тому кожен член сім'ї повинен мати певні **обов'язки**.

Обговоріть, які обов'язки найчастіше виконують діти у сім'ї. Що входить. Розкажіть одне одному про свої сімейні обов'язки.

Я завжди уважна до своїх рідних. А ти?

Я теж. Звісно, я допомагаю дорослим у домашніх справах. А ще не галасую, не вмикаю голосно телевізор, якщо хтось із членів сім'ї відпочиває. Не заважаю, коли комусь хочеться побути наодинці.

Складіть кілька порад для себе та своїх однолітків щодо правил поведінки у сім'ї.

За малюнками розкажи, як мама і Дмитрик піклуються одне про одного під час хвороби.

У сім'ї, окрім обов'язків, кожна дитина має **права**.

За поданими ілюстраціями обговоріть, які права дітей забезпечує сім'я (родина).

Здобуття освіти

Розвиток здібностей

Любов, турбота, захист

Медична допомога

У сім'ї всі повинні проявляти повагу і турботу одне про одного.

Ти, звичайно, хочеш, аби однокласники тебе любили і поважали, не кривдили, а допомагали й підтримували.

Як же цього досягти? Що потрібно робити?

Звертайся до однокласників на ім'я; намагайся бути привітним, ввічливим, доброзичливим; нікого не ображай, роби добрі справи, допомагай іншим.

Доброзичливий — той, який зичить (бажає) людям добра, співчутливо ставиться до інших, піклується про них.

Обговоріть, хто із зображених учнів ставиться до своїх однокласників доброзичливо, а хто — ні. Поміркуйте, як можна помирити дітей.

Придумайте мирилку і розіграйте сценку примирення.

15

Шкільні традиції

Що таке традиції?

Школа — твоя друга домівка. Адже тут ти проводиш доволі багато часу: здобуваєш знання з різних предметів, розвиваєш свої здібності, вдосконалюєш уміння. А ще — вчишся спілкуватися з однолітками, дружити.

У школі, як і в кожній родині, є будні і свята, є свої традиції.

Традиції школи — це ті визначні події, які об'єднують учнів, учителів та батьків в один колектив, одну велику родину.

Привіт, Дмитрику і Наталочко!
Як у вашій школі відзначили День знань?

Привіт, друзі!

У нашій школі існує традиція святкувати День знань на природі. Ми гралися, співали, відпочивали. Було дуже весело.

Які шкільні традиції зображено на світлинах?

18

Обговоріть, кого із зображених дітей можна назвати дисциплінованим. Чому?

Дисципліна — дотримання правил поведінки, які є обов'язковими для всіх членів колективу.

Обговоріть, як діяти в таких ситуаціях.

1 група. На перерві Петрик підмовляє Василька спробувати з'їхати по перилах.

2 група. Іринка пропонує Оленці втекти з уроку математики.

3 група. Хлопчики домовляються принести в школу пестарди.

- Українознавчий компонент підручника спрямований на виховання любові до рідного краю та свого народу, зацікавленості до історичних подій та народних традицій.

Славетні українці

Яких людей можна вважати славетними?

Славетні українці — це люди, які досягли успіху і визнання. Про них згадують з гордістю та повагою. Вони жили в різні часи і багато зробили для свого народу. Це і першокнязі, і славні козацькі ватажки, відомі поети та письменники, актори, композитори, громадські діячі, вчені, спортсмени.

Серед наших сучасників теж є чимало видатних людей, які прославили свою країну.

Їхні імена завжди пам'ятатимуть вдячні земляки.

Князь Володимир Великий

Княгиня Ольга

Гетьман Іван Мазепа

Філософ Григорій Сковорода

Письменник, художник Тарас Шевченко

Микола Лисенко, композитор

Письменниця Леся Українка

Фізик Іван Пулюй

Внесок українців у світові досягнення

Який внесок зробили українці у світові досягнення?

Українці — талановита нація і цей перелік винаходів цьому доказ.

Ім'я **Ігоря Сікорського** відомо далеко поза межі України. Йому поталанило втілити в життя свою дитячу мрію — створити «залізного птаха» (гелікоптера) — літаючу машину, що мала підніматися в повітря з місця за допомогою потужного гвинта.

Відомий український вчений, конструктор **Сергій Корольов** створив перші космічні супутники та ракетні системи. Завдяки його праці у космосі побували перша тварина і перший екіпаж.

Іван Пулюй — український вчений-фізик, винахідник, громадський діяч, перекладач. Відомий завдяки відкриттю рентгенівського випромінювання. Його ім'я носить Тернопільський національний технічний університет.

МОЇ ГЕРОЇ День захисника України

Що святкують українці 14 жовтня?

Цього дня українці вшановують своїх захисників, військові традиції та героїчні подвиги народу. Чому ж була обрана саме така дата?

14 жовтня в Україні відзначають одне з найважливіших церковних свят — Покров Пресвятої Богородиці, або, як кажуть у народі, Покрову.

Поясніть вислів: «Бути під Покровом Матері Божої».

Богородицю-Покрову вважали своєю заступницею запорозькі козаки. На її честь вони побудували на Січі церкву. У день храмового свята козаки проводили ради, обирали нового гетьмана. Тож не дивно, що понад двадцять років тому в Україні 14 жовтня стали відзначати як День українського козацтва.

Що ти знаєш про козаків? За що вони боролися?

Свято Покрови обрала за день свого заснування й Українська повстанська армія (УПА), воїни якої понад 60 років тому боролися за свободу України.

Дмитрику, я дізналася, що Богдан Хмельницький, гетьман Війська Запорозького, ще майже 400 років тому намагався розбудувати незалежну українську державу.

Розгляньте світлини, які підібрав Дмитрик. Розкажіть, як в Україні увіковічено пам'ять Богдана Хмельницького.

Довідка: пам'ятник, орден, грошова купюра, місто, вулиці.

Левко Григорович Лук'яненко — український політик, письменник. Саме він у 1991 році написав текст «Акту проголошення незалежності України».

? Чому Богдана Хмельницького і Левка Лук'яненка українці вважають героями? Імена яких героїв ти ще знаєш?

Чимало страждань довелося витерпіти нашому народу, але він проявив свій незламний дух. Сьогодні на Сході України тривають військові дії. Там вирішу-

Весняні свята

Пригадай, які свята відзначають українці навесні.

Прочитай рядки народної пісні. Коли її співають? Які ще веснянки ти знаєш?

А вже весна, а вже красна
та й три вітри нам принесла.
Один — з дощем, другий — з зелóm,
а третій — з сонцем і теплом.
Що сонечко пригріває,
а зимоньки убуває.
Що зимоньки убуває,
а весноньки прибуває!

Прочитай і відгадай загадку. Що ти знаєш про свято, символом якого є ця писана красуня?

Я писана красуня,
вся в рисках і квітках.
Красу митців несучи,
їх славлячи в віках.

Григорій Різник

Пограйте в гру «Битки». Один гравець тримає в руці крашанку, а інший б'є по ній своєю. Чия крашанка розіб'ється, той програє.

Розкажіть одне одному, яких традицій святкування Великодня дотримуються у ваших сім'ях.

В Україні 8 травня — День пам'яті та примирення. Яка з цих квіток є його символом?

Взаємозв'язки України з іншими країнами

? Чи знаєш ти про взаємозв'язки України з іншими країнами?

Україна підтримує зв'язки з різними країнами світу. Основними товарами, які Україна продає сусіднім державам, є вироби із заліза й сталі, сталеві труби, машини та обладнання, мінеральні добрива, хімічна продукція, зерно, продукти харчування, зокрема мед, олія.

Білорусь нам постачає трактори, вантажні автомобілі та ліфтове обладнання, Молдова — фрукти та овочі, Словаччина — транспортні засоби, косметичну продукцію, папір і картон, Угорщина — меблі, взуття, текстильні вироби. Із Польщі привозять технічне обладнання, тканини, ліки. Польща надає Україні значну підтримку на її шляху до європейської спільноти.

? Із додаткових джерел дізнайся про одну із Європейських країн, її культуру та звичаї.

X Уявіть, що ви — співробітники туристичного агентства. Складіть туристичний маршрут для гостей з іншої країни з оглядом і відвідуванням найбільш цікавих визначних пам'яток нашої Батьківщини.

Музей писанкового розпису в Коломиї

Вергевільська писанка, Канада

Дослідіть, які країни є сусідами України.

Розглянь прапори країн-сусідів. Що на них зображено?

Прочитай, як вітаються в цих країнах. Чи можеш сказати, яке вітання якій країні відповідає?

Добрий день! Hello! Bon jour! Guten Tag! Cool! Buenos dias! Buon pomeriggio!

Прочитайте прислів'я та поясніть його зміст.

Що місто — то норів; що село — звичай; що двір — то говір.

Поміркуй, як треба ставитися до інших країн і народів. Чому?

- Інформатична освітня галузь спрямована на формування інформаційно-комунікаційної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, навичок безпечної та естетичної діяльності в інформаційному суспільстві.

ІНФОРМАЦІЯ. ДІЇ З ІНФОРМАЦІЄЮ

Що вивчає інформатика. Правила поведінки в комп'ютерному класі

Як ти розумієш зміст слова «інформація»?

Розгляньте малюнок. Підготуйте відповіді на запитання.

1. Яка пора року зображена на малюнку? Чому ви так вважаєте?
2. Що роблять діти та дорослі?
3. Що можна дізнатися про кафе?

Спостерігаючи за навколишнім світом, спілкуючись, читаючи, ми про щось дізнаємося — тобто, отримуємо **інформацію**.

Розкажи про себе. Поміркуй, у яких ситуаціях ця інформація є важливою.

Інформація та повідомлення

Завдяки чому людина отримує інформацію?

Розгляньте малюнок. Обговоріть, за допомогою яких органів чуття зображені люди сприймають інформацію.

Інформація передається за допомогою повідомлень.

Повідомлення — це звуки, символи, жести, умовні сигнали тощо.

Повідомлення розрізняють за **способом сприйняття** та **способом подання**.

За способом сприйняття повідомлення бувають:

зорові

нюхові

слухові

смакові

дотикові

Інформаційні процеси

Які дії можна виконувати з інформацією?

Обговоріть зображені ситуації.

Пошук і отримання інформації

Опрацювання інформації

Зберігання інформації

Передавання інформації

Усі дії, пов'язані з пошуком, отриманням, зберіганням, опрацюванням та передаванням інформації, називають **інформаційними процесами**.

Види сучасних комп'ютерів

Поміркуй, чи може сучасна людина прожити без комп'ютера.

Нині існує багато видів комп'ютерів. Вони мають різні форми, розміри та призначення.

Ознайомся з різними видами комп'ютерів.

Комп'ютери

Стационарный персональный компьютер

Суперкомп'ютер

Кишеньковий комп'ютер

Стационарный комп'ютер — пристрій, який потребує безперервного живлення від електромережі.

Комп'ютер та інші пристрої для роботи з інформацією

? Поміркуй, для чого людина використовує комп'ютер у своєму житті.

За малюнками розкажіть, як люди різних професій застосовують комп'ютер.

Комп'ютер — це універсальний пристрій, головним призначенням якого є передача, обробка та зберігання інформації. Щоб користуватися ним правильно, потрібно знати його складові частини.

? Розглянь, з яких основних частин складається комп'ютер.

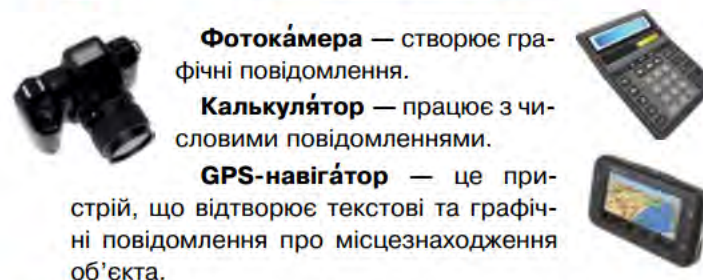

За допомогою комп'ютера можна виконувати обчислення та інші завдання, а також спілкуватися, грати. Іноді для цього потрібні додаткові пристрої.

Поміркуйте, для чого призначені зображені пристрої. Для здійснення яких інформаційних процесів їх використовують?

Я дізнався, що ці пристрої працюють з повідомленнями окремих типів і мають вузьке призначення.

Фотокамера — створює графічні повідомлення.

Калькулятор — працює з числовими повідомленнями.

GPS-навігатор — це пристрій, що відтворює текстові та графічні повідомлення про місцезнаходження об'єкта.

? Пофантазуй та намалюй комп'ютер, про який ти мрієш.

Логічна задача

За допомогою цифр 0, 3, 7 запиши всі можливі двоцифрові числа.

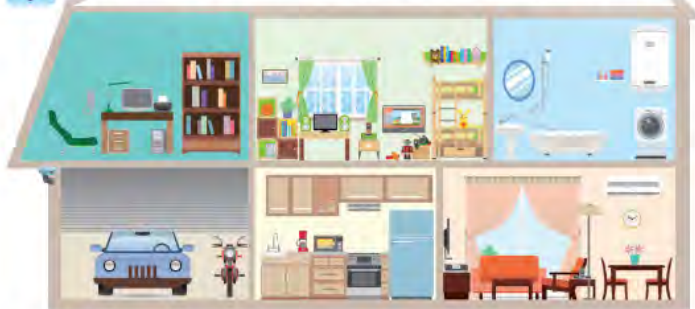
КОМП'ЮТЕРНІ ПРОГРАМИ. МЕНЮ ТА ІНСТРУМЕНТИ

Що таке комп'ютерна програма

Розглянь малюнок. Які побутові прилади тут зображено?

Поміркуйте, що об'єднує зображені побутові прилади. Яка ще побутова техніка вам відома? Що ви знаєте про робот-пилосос та технологію «мудрий дім»?

Які побутові прилади використовують удома твої батьки? Якими пристроями дозволяють користуватися тобі?

Чимало сучасних побутових приладів працюють завдяки спеціальним програмам.

Програми дозволяють посилати текст, відео, фотографуватися й обробляти знімки.

Програми слідкують за температурою і часом приготування їжі.

Комп'ютерні додатки допомагають здійснювати інформаційні процеси.

Програми контролюють температуру води та час прання.

Для роботи комп'ютерних пристроїв теж потрібні програми. **Комп'ютерна програма** — це набір інструкцій, згідно з якими комп'ютер виконує певне

завдання. Людину, яка пише комп'ютерні програми, називають **програмістом**.

Які комп'ютерні програми ти знаєш?

Поміркуйте, чи є комп'ютерна програма інформаційним об'єктом. Обґрунтуйте свою думку.

Комп'ютерні програми, у яких можна вводити текст, змінювати його, переглядати на екрані, а також виводити на друк, називають **текстовими редакторами**.

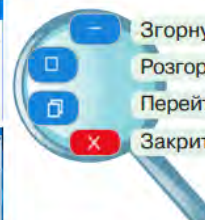
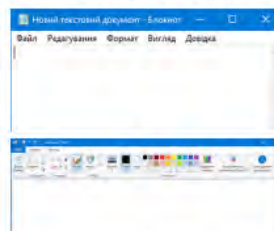
Комп'ютерні програми, завдяки яким можна створювати малюнки, обробляти та зберігати зображення, називають **графічними редакторами**.

Позначки програм, що знаходяться зазвичай на **Робочому столі**

Розглянь зображення відкритих вікон текстового редактора **Блокнот** і графічного редактора **Paint**. Зверни увагу на кнопки керування цими вікнами.

Згорнути вікно програми

Розгорнути вікно програми

Перейти у віконний режим

Закрити вікно програми

З якими інформаційними об'єктами працюють текстові редактори? графічні редактори?

Практична робота

Вибири на **Робочому столі** піктограму текстового редактора. Знайди у його відкритому вікні кнопки   . Згорни вікно програми; розгорни його на весь екран монітора; спробуй зменшити розміри вікна. Закрий комп'ютерну програму.

- Підручник дає можливість диференційовано підійти до засвоєння навчального матеріалу, організувати самостійну роботу учнів (у групах, парах, індивідуально).

Робота в групах

Поміркуйте, чи змінилися властивості зображених об'єктів. Що саме змінилося?

Зміна кольору

Зміна форми

Зміна розміру

Проведіть дослід. Візьміть гумку завдовжки 20 см. Складіть її в коло, а тоді — розтягніть. Зробіть висновок.

Наведи приклади об'єктів, які мають незмінні властивості.

Охарактеризуйте одне одного за такими властивостями: прізвище, ім'я, зріст, колір очей, довжина волосся. Назвіть змінні та незмінні властивості.

Логічна задача

У ящику було 4 зелені та 5 жовтих кульок. Яку найменшу кількість кульок потрібно взяти з ящика, не зазираючи в нього, щоб серед них була хоча б одна зелена?

Робота в групах

За малюнками розкажіть про зміни:

1 група — у неживій природі;

2 група — у житті рослин;

3 група — у житті тварин.

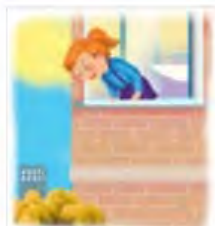

Робота в парах

Обговоріть поведінку зображених учнів у школі. До яких наслідків це може призвести? Що ви порадили б цим дітям?

Наталочка вважає, що небезпечні ситуації у школі виникають через порушення учнями правил поведінки. А як думаєш ти?

Робота в групах

За поданими ілюстраціями обговоріть, які права та обов'язки є в учнів.

навчатися

ввічливо спілкуватися

відпочивати

дотримуватися чистоти і порядку

поважати старших та одне одного

піклуватися про інших

- Підручник сприяє формуванню активної громадянської позиції, підприємливості, розвитку самостійності, уміння ухвалювати рішення, прогнозувати наслідки, дбати про свій добробут.

Мої громадянські права та обов'язки як члена суспільства

Які права й обов'язки мають громадяни України?

Щоб у державі був лад, потрібні закони, яких мають дотримуватися всі її громадяни. Основним законом України є **Конституція**, яка визначає обов'язки та права кожного члена суспільства.

У Конституції записано: «Громадяни України мають рівні права і свободи та є рівними перед законом».

Закон — правила, обов'язкові для всіх громадян країни.

Конституція — основний закон держави, що визначає її устрій, права та обов'язки громадян.

Держава дбає про інтереси кожної людини. Розглянемо деякі статті Конституції.

Стаття 28. Кожен має право на повагу.

Стаття 43. Кожен має право на працю.

Стаття 45. Кожен, хто працює, має право на відпочинок.

Стаття 49. Кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу.

Стаття 53. Кожен має право на освіту.

Згідно з Конституцією у громадян України є не тільки права, а й обов'язки. Головний обов'язок кожно-

Розкажіть одне одному про свої обов'язки. Поміркуйте, які з них належать до обов'язків громадянина як члена суспільства.

Громадянин України зобов'язаний:

- захищати свою Вітчизну;
- шанувати державні символи;
- не завдавати шкоди природі та культурній спадщині країни;
- не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей;
- дотримуватися Конституції та законів України.

МІЙ ДОБРОБУТ

Потреби людини

Які потреби можуть бути у людини?

Наталочко, чого тобі зараз хочеться найбільше?

Я хочу поїхати в гості до бабусі.

Бажання поїсти або попити, поспілкуватися із другом чи мамою, почитати книгу, поїхати на екскурсію — усе це твої потреби.

Потреба — те, що тобі необхідне, і те, що тобі хотілося б мати.

Які потреби зображено на малюнках? Розподіліть їх на першочергові (усе, що людині життєво необхідне) та другорядні (усе, що робить життя людини зручнішим).

Усі потреби людини можна ще розділити на **матеріальні** (їжа, одяг, житло, предмети побуту) і **нематеріальні** (ті, які розвивають людину, її душу).

14

Розглянь світлини. Наведи приклади нематеріальних потреб людини.

Які потреби у хлопчика, а які — в бабусі? Чому вони різні?

«Так, як я, усі на світі люблять гратись, — думав Вітя. — І дівчатка, і хлоп'ятка, і дорослі: мамі, татки, і бабусі, і дідусі...

Тільки от чомусь бояться дідтям вони зізнаться. Ой, хитрунки ж ці старенькі! Все плетуть свої шкарпетки та на старість нарікають. Кажуть, що не хочуть гратись ні стрибати, ні ховатись, а поспати, посидіти — тобто, просто відпочити...»

За Оленою Варецькою

Поміркуйте, які потреби можуть бути:

1 група — у хлопчика; 3 група — у дорослого;
2 група — у дівчинки; 4 група — у дитини.

Визначте, які потреби однакові. Чому є відмінності?

15

Розгляньте зображення українських грошей. Назвіть серед них монету і банкноту найменшої вартості; найбільшої вартості. Якими ще бувають гривневі купюри?

Звідки зазвичай беруться гроші у твоєї сім'ї?

Дорослі члени сім'ї за свою працю одержують заробітну плату. Дідусь та бабуся колись багато трудилися, тому тепер держава виплачує їм пенсію. Студенти, які добре навчаються, отримують грошову винагороду — стипендію. Родині, у якій народився малюк, держава надає матеріальну допомогу.

З'ясуй, які ще є способи отримання грошей у сім'ї. Чи всі вони чесні?

Складіть список першочергових потреб, на які повинна витрачати гроші сім'я.

Порадьтеся та назвіть цінності, які не можна купити за гроші.

Розпитай своїх рідних, як можна заощаджувати гроші.

17

? Чи сортують сміття у твоїй сім'ї? Розкажи, як це відбувається. Чому сміття потрібно сортувати?

✗ Уяви себе представником торговельної компанії «Вторинна сировина». Спробуй роз'яснити мешканцям свого будинку, що відходи можна перетворити на доходи.

Обговоріть, яку відповідь ви дасте на кожен із наведених електронних листів. Обґрунтуйте свою думку.

Лист 1. Привіт! Мене звати Оленка. Мені 8 років. Я шукаю друзів за листуванням. Живу в Києві. Дуже люблю котів. У мене є домашня улюблениця — кішечка Барбі. А ще я мрію подорожувати. Хочу побувати в Парижі, у Діснейленді.

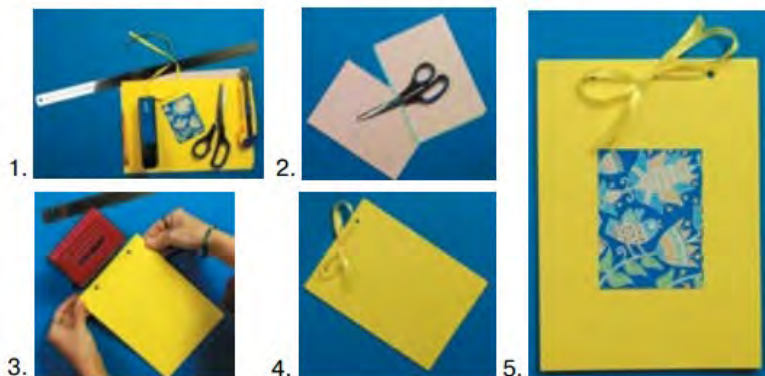
Лист 2. Усім добрим людям! Наша організація займається збиранням коштів для безпритульних собак. Ми купуємо їм їжу, вакцини, шукаємо домівку. Не будьте байдужими! Пам'ятайте: кожна ваша гривня допоможе зберегти життя беззахисної тварини.

Наш рахунок №123456789.

- Освітня технологічна галузь реалізується через завдання, які спрямовані на формування ключових компетентностей, передбачених змістом Державного стандарту початкової освіти, залучення учнів до різних видів діяльності, розвиток творчих здібностей другокласників, їхньої уяви та фантазії.

Блокнот-планер

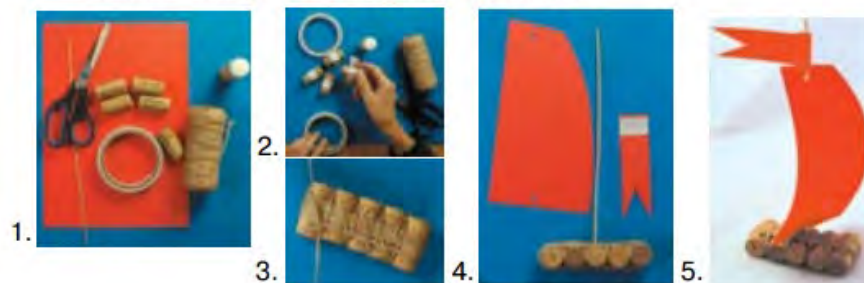
Виготов блокнот-планер за поданим зразком.

11

Човник

Виготов човник за поданим зразком.

45

Підставка для шкільного приладдя

Виготов підставку для шкільного приладдя за поданим зразком.

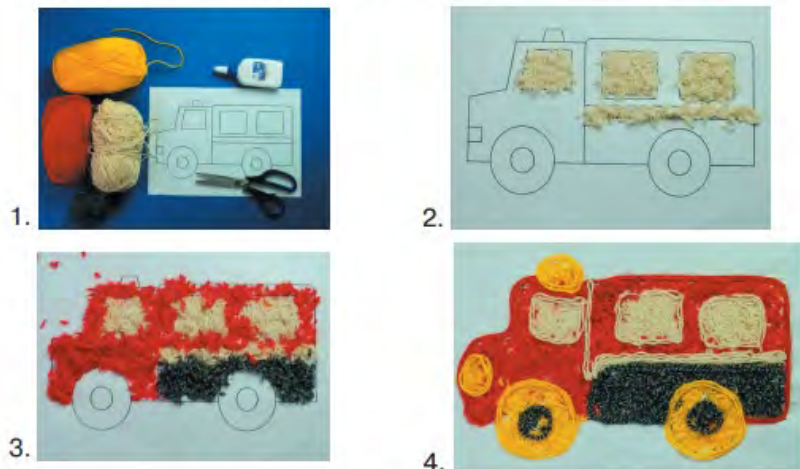

19

Пожежна машина

Виготов аплікацію з різаних ниток за поданим зразком.

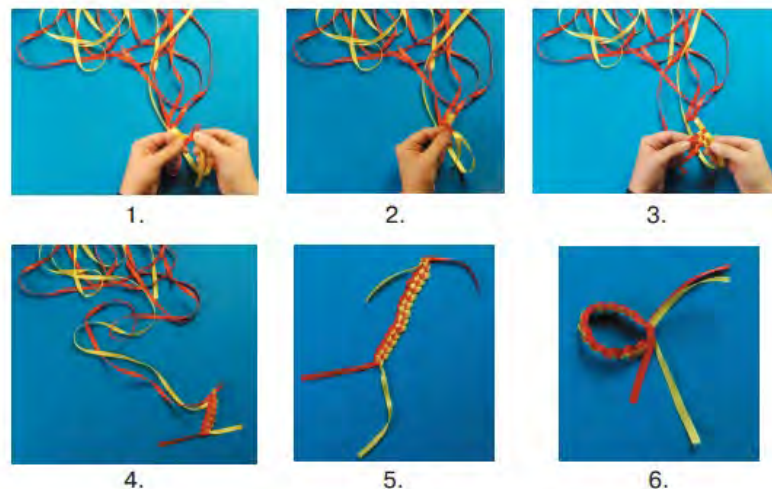

49

Браслет для друга (подруги)

Виготов зі стрічки браслет за поданим зразком.

37

Осінній пейзаж

Виготов з опалого листя аплікацію «Осінній пейзаж» за поданим зразком.

61

Бутерброд

Зроби корисний бутерброд за поданим зразком.

19

Для підведення підсумків та перевірки знань запропоновано рубрики «Підсумовуємо разом», «Перевіряю свої знання».

Підсумовуємо разом

- На с. 6 знайди продовження речення: «Кожна людина має ...».
- Розкажи про свої обов'язки.
- На с. 10–11 відшукай малюнок, з якого взято цей фрагмент. Розкажи, як діяти у такій ситуації.
- Які правила є у твоїй класній спільноті?
- На с. 18–19 знайди продовження речення: «Традиції школи — це ...».
- На с. 24 відшукай зображення узбіччя. Як потрібно рухатися по ньому? Чому?
- Яке перехрестя називають регульованим?
А На якому встановлено світлофори.
Б На якому є підземний перехід.
В На якому є дорожня розмітка.
- Розкажи, за допомогою чого люди отримують інформацію.
- На с. 21 знайди зображення повідомлення, переданого з допомогою жестів.
- Наведи приклади правдивої та неправдивої інформації.
- На с. 5 відшукай зображення комп'ютерного класу. Розкажи про правила поведінки в ньому.

Підсумовуємо разом

- Які явища у житті рослин характерні для осені?
- Як розповсюджуються рослини?
- Як називається головна частина гриба?
- Продовж речення: «Гриби — це ...».
А рослини
Б тварини
В окрема група організмів
- На с. 68 відшукай зображення тварин, які запасують на зиму корм.
- Коли в нашій державі відзначають День захисника України?
- Хто зображений на світлинах? Що зробили ці люди для України?

- Розкажи правила поведінки в музеї. На с. 80 знайди речення, яке пояснює важливість дотримання цих правил.
- Що таке клавіатура? Для чого вона призначена?

Перевіряю свої знання

ГРА-ТЕСТ «БІАТЛОН»

Поміркуй над першим запитанням та обери відповідь. Перейди до наступної картки, на номер якої вказує стрілка. Якщо відповідь правильна, ти отримаєш п'ять очок, якщо помилкова — виконай додаткове завдання і спробуй ще раз.

Увага! За кожне додаткове завдання знімається одне очко.

1 ● ● ● ● ●

Відсутність загроз — це ...

небезпека №6

безпека №3

2 Пригадай, яке перехрестя називають нерегульованим.

3 ● ● ● ● ●

Як називають таке перехрестя?

регульоване №8

нерегульоване №2

4 Повтори, з яких частин складається комп'ютер (с. 64).

5 ● ● ● ● ●

Повітря при нагріванні ...

розширюється №11

стискається №7

7 Повтори тему «Чому буває вітер» (с. 44–45).

9 ● ● ● ● ●

Причиною зміни дня і ночі є обертання Землі навколо ...

Сонця №10

своїї осі №5

6 Повтори тему «Безпека у школі» (с. 8–9).

8 ● ● ● ● ●

Як називають цей пристрій?

монітор №4

системний блок №9

9 ● ● ● ● ●

Причиною зміни дня і ночі є обертання Землі навколо ...

Сонця №10

своїї осі №5

10 Повтори тему «Чому буває день і ніч» (с. 34–35).

11

Яке це повідомлення за способом подання?

текстове

№18

графічне

№15

14 Дізнайся, коли в нашій країні святкують День захисника України.

15

Коли квітнуть ці рослини?

навесні

№20

восени

№13

12

Пригадай, які звірі взимку залягають у сплячку.

13

Як розповсюджуються ці рослини?

тваринами

№16

вітром

№17

16

Повтори тему «Плоди і насіння рослин» (с. 62–63).

17

Як називають цих птахів?

осілі

№21

перелітні

№22

20

Пригадай, які рослини квітнуть навесні.

21

Коли українці святкують День захисника України?

24 серпня

№14

14 жовтня

№19

18

Повтори тему «Інформація та повідомлення» (с. 20–21).

19

Хто тут «зайвий»?

їжак

№12

заєць

№23

22

Пригадай, яких птахів називають перелітними.

23

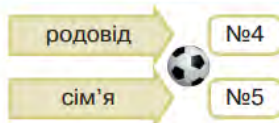
Полічи, скільки очок тобі вдалося отримати.

Перевіряю свої знання

ГРА-ТЕСТ «ФУТБОЛ»

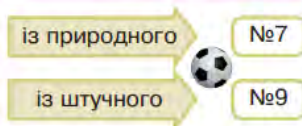
Поміркуй над першим запитанням та обери відповідь. Перейди до наступної картки, на номер якої вказує стрілка. Якщо відповідь правильна, ти «заб'єш» гол. Якщо помилкова — виконай додаткове завдання і спробуй ще раз.

1 Група близьких родичів, які живуть разом, — це ...

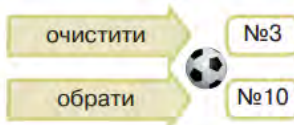
2 Повтори тему «Ознаки весни» (с. 70–71).

3 З якого матеріалу виготовлені ці речі?

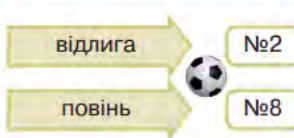
4 Пригадай, що таке родовід.

5 Що означає зображена піктограма?

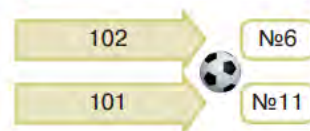
7 Пригадай, які матеріали називають штучними (с. 56).

9 Затоплення водою значної частини суші навесні — це ...

6 Вивчи номери телефонів усіх рятувальних служб (с. 43).

8 Якщо горить щось, вальть дим — телефонуй на ...

10 Повтори тему «Графічний редактор середовища Scratch» (с. 38–39).

11 У другу неділю травня в Україні відзначають ...

День матері

№15

Великдень

№18

12 Повтори тему «Славетні українці» (с. 90–91).

Коли квітнуть ці рослини?

навесні

№17

влітку

№16

14 Повтори тему «Червона книга України» (с. 130–133).

15 Кого зображено на світлині?

Ліну Костенко

№12

Лесю Українку

№13

16 Пригадай, які рослини квітнуть навесні.

17 Основним законом України є ...

Червона книга

№20

Конституція

№19

18 Повтори тему «Весняні свята» (с. 79–80).

19 На яких сторінках у Червоній книзі записані назви тварин і рослин, які вже зникли?

на чорних

№21

на червоних

№14

20 Пригадай, що таке Конституція України (с. 88).

21 Місяцем тиші називають ...

травень

№22

червень

№23

22 Повтори тему «Тварини влітку» (с. 114–115).

23 Полічи, скільки голів тобі вдалося забити.

У навчально-методичний комплект входять:

- **Я досліджую світ. Робочий зошит. 2 клас: у 2-х ч.**

Посібник містить різноманітні завдання для індивідуальної, групової, диференційованої роботи з другокласниками. Запропоновано практичні роботи, досліді, завдання проблемного та пошукового характеру.

- **Інформатика. Робочий зошит. 2 клас**

- **Я досліджую світ. Конспекти уроків. 2 клас**

- **Інформатика. Конспекти уроків. 2 клас**

Представлені матеріали допоможуть учителеві творчо підготуватися до кожного уроку, зробити заняття цікавими та насиченими.

Для зручності використання уроки розміщено на відривних аркушах. До кожного уроку відведено місце для доповнень, змін, уточнень, творчих доробок учителя.

- **Я досліджую світ. Таблиці. 2 клас**

Запропоновані таблиці забезпечать комплексне розв'язання багатьох аспектів навчальної діяльності: засвоєння, повторення та закріплення навчального матеріалу.

- **Альбом з технологій. 2 клас**

Альбом містить завдання, спрямовані на формування навичок самостійного творення художніх образів із різноманітних матеріалів, розвиток творчих здібностей другокласників, їхньої уяви і фантазії.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!